گوزارێک بە نێو دنیای شیعرییەکانی (کۆژان عەلی) و ئاشنابوون بە جوانییەکان.. رەنگین مەلا سەمەد

لە گوزارکردن بەنێو دنیای شیعرییەکانی خانمە شاعیر (کۆژان عەلی)دا هەوای شاعیربوونیت بۆردەکەوێ، لەکدانەوەیان! ئاسایەکی هوونی شیعریت پێدەبەخشێت، خەیاڵت بە لەکدانەوەی پیت و وشەکان پێلکەشدەکات، لەزەت و چێژی جوانیی و تەمای شیعریت پێدەبەخشێ، ئەو بە سادەیی دنیاکان دەرنابڕێ، بەکو هەوەداو ماندووت دەکات بە مانا هەقیقییەکەی خۆی، بەدەنگ و کەمدووە، بەهام دونیایەکی بەرینە لە وشەو داشتن، دوورپەرێزیی ئەو بە باشتر پێشکێشکردنە نەک خەڵشاردان، سادەیە لە کەسایەتیی بەهام دەوڵەمەندە لە بیرو دەربڕین و خەیاڵی ئەرێنی، ئەو! کاتێک دنیاکان بەسەردەکاتەوە بە پێکهێنانی دەقێک، قوربانیی بە هەندێک لایەنی ژنێتیی خۆی دەدات بە ئەوەی دەقەکی چێشکێن و داهێنەراو بونیادبنێت و، گەمەیەک لەنێو کلتوورە زاراوەکان و خەیاڵە قەتیسەکان ئەنجامبدات، مەیلەکانی ئەو بە شیعرو شاعیربوون مەرکی نەسانەیەتی پەوەیەو بەرگێکی سەنگینی شیکی بەبەردا کراوە، ئەو! هیچکات لە خەیاڵی لادان لەم بەرگەدا نییەو، کردوویەتی بە پێشاکی شیعری هەمیشەیی
لای ئەو شیعرو ئەدەب گەنجینەیەکی نەحیین و ئامادە نییە دەستبەرداریان بێت، وەنەی شیعریی ئەو پانتایەکی بەرینی داگیرکردووە.
ئەو ژیرە لە هەبژاردنی وشە شاراوەکان، دەریاندەخات و بەکاریاندنە، تا ئاستی پێیبردن بە هەموو جوانییەکانی ناوەکیان دەتبات، ئەو ناوستێت، بەردەوامە لە گەڕان بەدوای دەقە نەبیستراو و نەوتراوەکان، دەیاندزێتەوەو بەرچاویان دەخات
لە ئاست پێناسەو هەستنگاندنی قەڵەمەکەی تووشی شکت دەکات، هەزی ژنێتیی ئەو بە بوون، هەندەی ئاسمان و زەمینە
پێناسەو خوو و باس و خواسی کۆژان عەلی لە شیعرەکانیدا دەبینرێت، چون هەمن و هەیمنەو کەسایەتیی نەونەقدارەو هاوشوەی تیشکێک هەنگدانەوەی لەسەر ناوەڕۆک و فۆرم و دەقەکانی دەبینرێت
کۆژان! بە شیرینی وشەو سەنگینی دەربڕین و سەلیقەیی لە تەکنیک،

تاڵیی لە بیر دەباتەوە،
جوانیی دەبەخشێتەوە و ئازارەکان پەچەوانە دەکاتەوە.
ئەو جۆرەک دەنووسێت، ئەندێشە هاوشێوەی(با) ئاراستە دەکا، گومان
بە جوانبینی و داهێنانی ژن وەک گۆردەلوول ئادەماڵە، ئیلهام بە
بیرکردنەوە وەدەست ئەخات
هەروەک شاعیرو نووسەر کۆژاڵ نوری لەبارەیەوە دەڵێت، کۆژاڵ عەلی
فەرهەنگێکی بەدەنگە.
ئەو پێی لە قسەو زمانێکی نەرمی هەیە لە دەربڕین

لە شیعرەکدا کۆژاڵ عەلی بە هێندێکی قووڵەوە وێنەی سۆزو ناخی پە
خۆشەویستی خۆی بە عەشقێک دەکێشێت کە لێی ونبووەو ناتوانێت خۆی
تێدا بدۆزێتەوە، لەکاتێکدا تەفسیری تاسەو تامەزرۆیی عیشقی ئەم بە
هێحێکی ونبوو، پێی لە نائومێدی و چاوەڕوانی و بەربەرەکانێ بە ئەو
عەشقەی کە وەک باران بەسەریدا دەبارێ و زیندووی دەکاتەوە و
بەردەوامیش بەرەو مەحاڵی دەبات،
لەوی تێڕی پێ ئاو دەداو نوقمی حەسرەتی تێربوونی دەکات.
لە سروشتدا وێنەی عەشقی کێشاوەو با و باران و هەورو گڕدوونی
کردووەتە هێمزی عەشقێکی نەرم و بێگەردو هێحیی.

ڕاوەدووی بای دەنا
سەری لە گۆڕی باخچەدا
لە جۆ ما ، باران .

شەری گڕدوون دەکەم
بەس هی تەم پە ناکرێ
کەدەی وەک باران
لەچاو تڕووکاندنێکدا
شەلاڵم دەکەی بە دەسرۆژی ئەشق .

تەکنیکبوونی کەمەڵەک واتای وەک باران و مۆسیقاو بۆن و خۆن و
ئەرخەوان، هەستێکی ناوەکیی بزووێنەر ئاخوڵقێنە لە عەشقێکی
پەنهاندا کە پێی لە هەمنی و جوانی و شکۆ، ئاوازێک ئەچێ کە عاشق
مەست و سەرسام دەکات، وێنەیەکی شیعریی وا دەدات بە دەستەوە، کە
ووی ئاستیی عەشق دەردەخاو هەمای جوانیی عەشقی هێحیی دیاریدەکات
ئەم جۆرە دەربینەش لە ئەنجامی لێوردبوونەوە، هەستەکان لە
تووێیکی تەواو ووکێشەوە تووە دەدات و بەرەو هەوربوونەوە
ئاراستەیان دەکات،
بەهەی بۆنی عەشقی ئاستەقینەوە، هێحی پێوەست و پێلکێش دەکات.

کە دەمە بەر نمۆی شەرکانی تۆ و
مەسیقای بەخوری ئاو
لە خۆنکی ئەرخەوانی یاخییەوە
دەبم بە پلینگکی چنگ بە بارانی
عاشق
دەم بەن بەرووحتەوە دەکەم .

شاعیر وەنایکی جوانی ناخی خۆی تەکنە بە تەکنەیەک لە سروشتی باران و سەرماو هەور کردووە، پێیوایە ئەو بارانەی کە سەرما لەگەڵ خۆی دەنێ و پێیکان ئەتەزێنێ لەگەڵ گرمەو بروسکەکانی هەوریش سەما بە دەستە سەو چاوەکان دەکات.
ئەمەش پیشاندانی وەنێیکە، کە خەمەکان دەنێوەنێتەو ئازارەکان دەکاتە هیوا.
شاعیر پێیوایە باران ئاسوودەیی خۆی لە هەنسکی ئەودا دەدۆزێتەوە، باران ئاوی ئیلاهییەو هەنسکی ئەمیش فرمێسکی دووری یارە، هاودەنگیی و هاودەمییەک لە نێوان خۆی و بارانداو بەدی دەکات بە هاوسۆزی و هاوەیەتی، هەنسک و باران دەکاتە هاودەم و هاوڕێی یەکتر.

پێیکانی تەزین، باران
بەدیار چەپڵە بارگاوی یەکانی هەورەوە
دەستی سری کانوونکانی گرتووە و
سەما دەکا .
وەک دلم لای ئەو بە
سەری بە کەڤالی هەنسکم کردوە
باران .

بەکارهێنانی دوو دەستەواژەی پێچەوانە، کە ئەوانیش (منداڵیی و گەورەبوون)ە، پێناسەی ژیانی دوو وەستگەی جیاوازی تەمەنی شاعیرە لەو ساتەوەی کە هەستکی منداڵانەی تەدابووە تا گەورەبوونی ئەو هەستە لەگەڵ خەمەکانی ژیانیدا.
منداڵیی، وەستگەیەکە ناخ تیایدا هەورەو خەم ئاڵوزی ناکات و فرسەتکانی لە کیس نادات.
بەڵام لە گەورەبووندا شێلی بەئومێدیی، تاقگەی ئاو
هەرچەندە تەڵە، مرۆڤ تووشی هەڵەقرچان و وشکبوون دەکات.
لەم جەنجاڵییەش کە پڕە لە خەم و نائومێدی و حەسرەت، باران هەرچەندە دەنووکی نییە هاوشێوەی باڵندەیەک هەستکانم بریندار دەکات.

منداڵیم ،
سەریز تریقانەوەی بارانی دەهەنییەوە ،
تەر نەدەبوو .
گەورەییم، لە بەر تەوژمی
بەهومەدی تافاو
زەمەن وشک دەکاتەوە .
سەرم پر بوو لەجریوە
دەنووک لەگەی ئیحساسم گیر دەکا
باران .

وەنەکان لەم بەشەی کەتادا ترسی تیا بەدی دەکرێت
ترس لە هەڵخڵتاندن، ترس لەو بەزاریەی کە بەرەکی پاکی بەئاگای یاری گرتووە، ترس لەو دەرفەتەی کە باران قەستوویەتییەوە بە ئاوەی دەی یاری پێ بخاتە نەو بەسەو پیلانی داڕژراوی ئەو بارانەی کە دەپ دەپ لە پەنجەرەی دەداو لە نهەمی حەوتەمی (با)وە دەیەوێت بە پرس، خەی بە باوەشی پێ سیناریەی بارانداا بکات، باران کە وەکتر ڕەمزێکەو بە دیوەکی جوان واتا ئەبەخشێت، لەردا شاعیر بە گومانەوە باسی لەوە کردووەو هاوشەوەی دەوزمەیەک لەی دەڕوانێت و ترسی لە بوونییەتی.

ئەوەندە دەتە بەر پەنجەرەکەم
دەپ دلەپ ،
دەترسم ،
لەنهەمی حەوتەمی باوە ،
بکەوێتە باوەشی سیناریەی
بارانەوە ، دەم

ڕەنگین مەلا سەمەد